

aralarında inşaat ve makine mühendisinin de bulunduğu uzman bilirkişiler kurulu oluşturularak, idare kayıtları, hakedişler, hakedişlere dayanak belgeler, geçici ve kesin kabul tutanakları da getirtilmek suretiyle inceleme yaptırılmalı, 5. hakedişe kadar yapılan tüm imalâtların bedellerinin ödendiği anlaşılacakla bu hakedişten sonra yapılan imalâtların bedellerinin taraflar arasında düzenlenen sözleşmedeki birim fiyatlarla belirlenmeli, belirlenen

fiyatlar davacı taşeronun yapmış olduğu imalâtlarla ilgili idare kayıtlarında geçici ve kesin kabul eksiklikleri bulunup bulunmadığı ve bu eksikliklerin kim tarafından tamamlandığı belirlenmeli ve buna ilişkin giderlerin hakedişten mahsubunun gerekip gerekmediği hususları tartışılmalı, ayrıca daha önceden yapılan imalâtlar da dikkate alınarak davalı tarafından yapıldığı kanıtlanan ödemeler mahsup edilerek sonucuna göre hüküm kurulmalı, bu arada verilen

ilk kararı davacı temyiz etmediği için kazanılmış hak ilkesi de gözetilerek karar verilmelidir

1. Hukuk Dairesi

Esas No:2016/6386 Karar No:2018/2271

30. Tarihi:30.5.2018

Mahkemesi :Ticaret Mahkemesi Yukarıda tarih ve numarası yazılı hükmün duruşmalı olarak temyizen tetkiki davalı vekili tarafından istenmiş olmakla duruşma için tayin edilen günde davacı vekili gelmedi. Davalı vekili Avukat ... geldi. Temyiz dilekçesinin süresi içinde verildiği anlaşıldıktan ve hazır bulunan davalı avukatı dinlendikten sonra vaktin darlığından ötürü işin incelenerek karara bağlanması başka güne bırakılmıştı. Bu kere dosyadaki kağıtlar okunduktan sonra işin gereği konuşulup düşünüldü: – K A R A R – Dava, eser sözleşmesinden kaynaklanan bakiye iş bedelinin tahsili talebiyle başlatılan icra takibine itirazın iptâli davasıdır. Davacı taşeron, davalı ise yüklenicidir. Davacı taşeron vekili; taraflar arasında yapılan 16.03.2013 tarihli taşeron sözleşmesi uyarınca müvekkilinin ... Caddesi alt yapı inşaatı işlerini yapmayı kabul ve taahhüt etmeyi kabul ettiğini, sözleşme süresinin sözleşmenin imzalandığı tarih olan 16.04.2013 tarihinden itibaren başlanmak üzere 60 gün olarak kararlaştırıldığını ancak davalıdan kaynaklanan aksaklıklar nedeniyle işin süresinin 240 günü aştığını, işin uzaması ve alt yapı çalışmasında kullanılan malzemelerdeki değişiklikler sonucu taraflar bir araya gelerek yeni bir birim tablosu belirlediklerini, yeni fiyatlara göre tüm iş bedelinin KDV hariç toplam 927.628,53 TL olarak kararlaştırıldığını, 20.09.2013 tarihindeki sonraki hak edişlerin bu yeni birim fiyatlara göre belirlenildiğini ve 5. hak edişin yeni birim fiyatlarına göre hesaplanıp kendilerine ödendiğini, müvekkiline toplam 435.659,38 TL ödeme yapıldığını, 5. hak

ediş ödendikten sonra herhangi bir ödemede bulunmadığını, toplam 356.256,13 TL alacaklarının tahsili için davalı aleyhine ... 14. İcra Müdürlüğü'nün 2014/3081 Esas sayılı dosyası ile icra takibi yaptıklarını ancak davalının haksız itirazı üzerine takibin durduğundan bahisle vaki itirazın iptâli, takibin devamı ve %20'den az olmamak kaydıyla icra inkâr tazminatına hükmedilmesini talep ve dava etmiştir. Davalı yüklenici vekili; davacının ileri sürmüş olduğu iddiaların haksız ve hukuki temelden yoksun olduğunu, müvekkili tarafından davalıya cari hesap ekstresinden anlaşılağı üzere toplam 842.912,76 TL ödeme yapıldığını, müvekkilinin davacıdan 305.463,51 TL alacaklı olduğunu, davacı sözleşmeye uygun imalât yapmadığından son hakedişin düzenlenmediğini, sözleşmede belirtilen miktarlara uygun imalât yapılmadığı için davacının yaptığı hesaplamaların yanlış olduğunu, alacak likid olmadığından icra inkâr tazminatına hükmedilemeyeceğini beyanla davanın reddini savunmuş; safahatta cevap dilekçesini ıslah ederek müvekkili ile iş sahibi ... Büyükşehir Belediyesi arasında kesin hesap yapılarak borç ve alacak olup olmadığının belirlenmesini talep etmiştir. Mahkemece yapılan yargılama sonucunda davanın kısmen kabul ve kısmen reddine karar verilmiş, verilen karar davalı vekilince yasal süresi içerisinde temyiz edilmiştir. ... 14. İcra Müdürlüğü'nün 2014/3081 Esas sayılı takip dosyası incelendiğinde; alacaklı davacı tarafından borçlu davalı aleyhine 358.715,63 TL alacağın tahsili amacıyla takip başlatıldığı, davalı borçlunun 17.03.2014 tarihinde yaptığı itiraz üzerine takibin durdurulduğu ve 1 yıllık yasal süresi içerisinde itirazın iptâli davasının açıldığı anlaşılmıştır. Mahkeme kararları belli bir şekle uygun olarak yazılmalıdır. Kararın nasıl yazılacağı konusundaki şekil 6100 sayılı HMK'nın 297. maddesinde gösterilmiş olup, bunlar arasında en önemlilerinden biri de kararların gerekçeli olmasıdır. Kararın açık ve gerekçeli olması hukuki dinlenilme hakkının sağlanması açısından önemlidir. Tarafların ileri sürdüğü iddia ve savunmalar ve bunların dayandıkları deliller, kararda tartışılıp gerekçeleri açıklandığı ölçüde karar, hukuki dinlenilme hakkına uygun bir karar olacaktır. İddia ve savunmaların kararda tartışılması, gösterilen delillerin incelenmesi, neden bir kısmının diğerine üstün tutulduğunun belirtilmesi ancak gerekçeyle mümkün olacaktır. Mahkeme

kararının gerekçeli olması hususu 6100 sayılı HMK'nın 297. maddesinde belirtildiği gibi aynı zamanda Anayasa'nın 141. maddesinin de amir hükmü gereğidir. Bu nedenlerle; mahkeme kararları tarafların iddia ve savunmalarının özetini, tarafların anlaştıkları ve anlaşamadıkları hususları, çekişmeli vakıalar hakkında toplanan delilleri, delillerin tartışılması ve değerlendirilmesini, sabit görülen vakıalarla bunlardan çıkarılan sonuç ve hukuki sebepleri mutlaka kapsamalıdır. Gerekçe sayesinde kararların doğru olup olmadığı denetlenebilir. Gerekçesiz bir kararın Yargıtay tarafından denetlenmesi de mümkün değildir. Gerekçe, doyurucu olmalı, kararın neden, nasıl, hangi hukuki gerekçeyle ve hangi deliller değerlendirilmek suretiyle verildiği hususlarını içermelidir. Bu hususları içermeyen kararların gerekçeli olduğundan bahsedilemez. Ayrıca kararda maddi olguların mahkemece nasıl nitelendirildiği, kurulan hükmün hangi nedenlere ve hukuksal düzenlemelere dayandırıldığı ortaya konulmalı, maddi olgular ile hüküm arasındaki mantıksal bağlantı açıklanmalıdır. Tarafların o dava yönünden hukuk düzenince hangi nedenle haklı ya da haksız olduğunu anlayıp değerlendirilebilmeleri ve Yargıtay'ın hukuka uygunluk denetimi yapabilmesi için, ortada, usulüne uygun şekilde oluşturulmuş, hükmün hangi nedenle o içerik ve kapsamda verildiğini ayrıntılarıyla gösteren, ifadeleri özenle seçilmiş ve kuşkuyla yer vermeyecek açıklıktaki bir gerekçenin bulunması bu yasal ve Anayasal düzenleme karşısında zorunludur. Aksi halde, kararın gerekçeli olduğundan bahsetmek mümkün değildir. Yeri gelmişken maddi olgular ile hüküm arasındaki bağlantıyı açıklamayan sadece yapılan yargılamayı özetleyen gerekçenin de yeterli olmadığı ve doktrinde zahiri gerekçe (görünürde gerekçe) olarak adlandırıldığı unutulmamalıdır. Tüm bu açıklamalardan anlaşılacağı üzere tarafların mahkemece hükmün hangi maddi ve hukuki sebebe dayandırıldığını anlayabilmeleri ve Yargıtay'ın kararın usul ve yasaya uygun olup olmadığının denetlenmesi ancak kararın gerekçeli olmasıyla mümkündür. Gerekçesi olmayan ya da görünürde gerekçeli olan kararların Yargıtay'ca denetimi yapılamaz. Bu açıklamalar ışığında somut olaya gelince; mahkemece hakedilen iş bedeli 1.133.197,80 TL olarak belirlenmiş ise de bu sonuca nasıl varıldığı kararda açıklanmamıştır. Belirtilen ilkelere göre mahkemece ulaşılan sonucun gerekçe kısmında açıkça ortaya konulması ve

denetiminin sağlanması zorunludur. Öte yandan; mahkemece kesin hesap çıkarılmamış, eksik inceleme ile karar verilmiş olması da doğru olmamıştır. O halde mahkemece yapılacak iş; 6100 sayılı HMK'nın 266 ve devamı madde hükümlerine uygun seçilecek aralarında inşaat ve makine mühendisinin de bulunduğu uzman bilirkişiler kurulu oluşturularak, idare kayıtları, hakedişler, hakedişlere dayanak belgeler, geçici ve kesin kabul tutanakları da getirtilmek suretiyle inceleme yaptırılmalı, 5. hakedişe kadar yapılan tüm imalâtların bedellerinin ödendiği anlaşılmakla bu hakediştten sonra yapılan imalâtların bedellerinin taraflar arasında düzenlenen sözleşmedeki birim fiyatlarla belirlenmeli, belirlenen fiyatlar davacı taşeronun yapmış olduğu imalâtlarla ilgili idare kayıtlarında geçici ve kesin kabul eksiklikleri bulunup bulunmadığı ve bu eksikliklerin kim tarafından tamamlandığı belirlenmeli ve buna ilişkin giderlerin hakediştten mahsubunun gerekip gerekmediği hususları tartışılmalı, ayrıca daha önceden yapılan imalâtlar da dikkate alınarak davalı tarafından yapıldığı kanıtlanan ödemeler mahsup edilerek sonucuna göre hüküm kurulmalı, bu arada verilen ilk kararı davacı temyiz etmediği için kazanılmış hak ilkesi de gözetilerek karar verilmelidir. SONUÇ: Yukarıda açıklanan nedenlerle temyiz itirazlarının kabulüyle hükmün davalı yararına BOZULMASINA, Bozma nedenine göre diğer temyiz itirazlarının incelenmesine yer olmadığına, 1.630,00 TL duruşma vekâlet ücretinin davacıdan alınarak Yargıtay'daki duruşmada vekille temsil olunan davalıya verilmesine, ödediği temyiz peşin harcının istek halinde temyiz eden davalıya geri verilmesine, karara karşı tebliğ tarihinden itibaren 15 gün içinde karar düzeltme isteminde bulunulabileceğine 30.05.2018 gününde oybirliğiyle karar verildi.]]>